

Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan (IV) kokous 2/2022

Aika 17.2.2022, klo 13.00–16.00

Paikka etäyhteydellä

Kutsuttu

Puheenjohtaja Laura Hänninen
Varapuheenjohtaja Joonas Gustafsson

Koiratoiminta

Tapio Eerola, Suomen Kennelliitto
(*Pauliina Lehtola*)

Kissatoiminta

Riikka Turpeinen, Suomen Kissaliitto
(*Päivi Ylikorpi*)

Hevostoiminta

Martti Tala, Suomen Hippos (klo 14.15 alkaen)
(*Kristiina Ertola*)

Eksoottisten eläinten harrastustoiminta

Mats Wikström
(*Ville Vepsäläinen*)

Seura- ja harrastuseläinten hyvinvointia koskeva tutkimus

Katriina Tiira, Helsingin yliopisto
(*Kati Tuomola*)

Seura- ja harrastuseläinten pitoon liittyvä etiikka

Paula Hirsjärvi
(*Elisa Aaltola*)

Ruokavirasto

Sari Salminen
(*Taina Mikkonen*)

Käytännön eläinsuojeluvalvontatyötä tekevä viranomainen

Elli Valtonen, Helsingin kaupunki
(*Hanna Kukkola*)

Vapaaehtoinen eläinsuojelutyö

Kati White, SEY Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto
(*Laura Uotila, Eläinsuojeluliitto Animalia*)

Käytännön eläinlääkintätyö

Anna-Mari Olbricht
(*Vuokko Pekkola*)

Seura- ja harrastuseläinkauppiat

Johanna Valo, Faunapark Oy
(*Päivi Tiitinen*)

Kuluttajat

Timo Niemi, Kuluttajaliitto Oy
(*Emmi Meriranta*)

Pysyvät asiantuntijat

Tiina Pullola, maa- ja metsätalousministeriö
Saara Kupsala, eläinsuojeluasiamies

Pöytäkirja

1. Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.01. Paikalla oli 11 jäsentä ja 4 varajäsentä.
2. Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.
3. Maa- ja metsätalousministeriöstä kerrottiin, että eläinten hyvinvointilain luonnokseen tulleita lausuntoja (lähes 500 kpl) käydään parhaillaan läpi; kooste lausunnoista tulee mmm:n sivuille kevään aikana. Lausuntojen runsas määrä kertoo, että laki kiinnostaa kansalaisia. Ministeriö ja hallitus neuvottelevat parhaillaan lakiluonnoksen muotoilusta ennen sen päättämistä eduskunnan käsittelyyn. Näillä näkymin lakiluonnos annetaan eduskunnalle viimeistään elokuun puolivälissä.

Seura- ja harrastuseläimiä koskevat uudet säädökset painottuivat seura- ja harrastuseläimiä koskevissa lausunnoissa; niihin ehdotettiin tarkennuksia ja kommentoitiin muutoksia. Myös jalostussäädöksiä ja löytöeläinasioita nostettiin lausunnoissa runsaasti esiin. Koirien tunnistusmerkintä- ja rekisteröintivelvoitetta kiitettiin.

Lakivalmisteluun liittyvä selvitys karjuporsaisen kirurgisesta kastratiosta luopumiseksi valmistui helmikuussa. Sen pohjalta pohditaan nyt, kirjataanko lakiin säädöksiä kastratiosta luopumiseksi ja siirtymäajan aikaisiksi velvoitteiksi porsaiden kivunlievityksestä toimenpiteessä.

Norja ilmoitti kieltävänsä tuomioistuimen päätöksellä englanninbulldoggin ja cavalier kingcharlesinspanielin jalostuksen. Englanninbulldoggien osalta päätöksen perusteena on käytetty BOAS-luokitusta (koiran kykyä hengittää normaalisti). Päätös vaikuttanee Norjassa jatkossa myös muiden lyhytkalloisten rotujen jalostukseen. Norjassa on parhaillaan tekeillä uusi asetus eläinten jalostuksesta, jota tullaan linjaamaan tuomioistuimen päätöksen perusteella.

4. Eläinsuojeluasiamiehen ja Eläinten hyvinvointikeskuksen järjestämästä pyöreän pöydän keskustelusta (eläinten kohtelu ja käsittely) on julkaistu muistio ja alustuksia eläinsuojeluasiamiehen verkkosivuilla (<https://www.elainsuojeluasiamies.fi/2022/02/02/pyorean-poydan-keskustelu-elainten-kohtelusta-ja-kasittelysta/>). Keskustelussa nousi erityisesti esiin tiedon jakamisen tärkeys eläinten hyvän kohtelun edistämiseksi. Jatkokeskustelun järjestämistä aiheesta harkitaan.
5. Neuvottelukuntien yhteinen kannanotto hyönteisten hyvinvoinnista käsiteltiin kohtana 5. Puheenjohtajisto muotoilee lausunnon lopulliseen muotoonsa ja neuvottelukunnan osuus toimitetaan TOKES:ille julkaistavaksi osana yhteislausuntoa.
6. Muut asiat käsiteltiin kohtana 6.
 - Ruokavirasto avasi juuri kilpailutuksen koirarekisteristä, johon myöhemmin liitettäneen myös kissat. Kilpailutusdokumentit löytyvät ruokaviraston verkkosivuilta, mutta vaativat kirjautumisen.
 - Viidakkokirja-alusta (<https://viidakkokirja.com/>) on julkaistu verkossa, toimii eksoottisten eläinten myyntipalstana ja ”facebookina” yli lajirajojen. Alustan valvonnalla pyritään ehkäisemään verkkokauppaan liittyviä eläinten hyvinvoinnin ongelmia.
 - Hevosten kuumapolttohoito on kielletty Englannissa ja Ranskassa kilpailevilta hevosilta (Suomessa ei kielletty). Hevosten kohtelu kilpailuissa puhuttaa edelleen. Kati Tuomolan väitös hevosten suuvaurioista luvassa alustavasti 5.6.22.

- Poliisi ja Helsingin eläinsuojeluvalvojat kokoontuvat keskustelemaan eläinsuojeluvalvonnasta; Elli Valtonen mukana. Lainsäädännön nopea muuttuminen haastaa kunnan- ja valvontaeläinlääkäreitä ja valvonnan ohjausta. Uusi hyvinvointilaki tulee entisestään lisäämään asioita virkaeläinlääkärien vastuulle.
 - Resurssipula aiheuttaa huolta käytännön eläinlääkintätyössä, ja eläinlääkärien työssäjaksaminen on iso haaste.
 - SEY:n aloite ilotulitteiden käytöstä on talousvaliokunnan käsittelyssä ja julkinen kuuleminen vapaasti seurattavissa 2.3.22. Eläinten hyvinvointilakiluonnokseen liittyen SEY kampanjoi valvonnan resurssien lisäämiseksi ja löytöeläinten kuljetusten turvaamiseksi. Neuvottelukunnan puolesta Katriina Tiira, Anne-Mari Olbricht ja Kati Tuomola tekevät kannanoton ilotulitteiden vaikutuksesta seura- ja harrastuseläinten hyvinvointiin kuulemista varten ja toimittavat sen Laura Hänniselle.
 - Hanna Kukkola: uusi laki hevosten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä ja sen tulkinta on muuttanut asioita: hevosen pitäjän tulee olla rekisteröity ja hevosella on oltava passi, mutta pitopaikan ei tarvitse olla rekisteröity. Hevosen myyjä ei voi vaatia tai varmistaa, ettei hevosta viedä rekisteröimättömään pitopaikkaan (joihin usein liittyy eläinten hyvinvointiongelmia). Myös ostajan pitäisi voida varmistaa, että hevosen myyjä on sen omistaja. Tulkinta vaikeuttaa valvontaa. Rekisteriin tarvittaisiin ajantasainen tieto omistajasta hevosten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Myös Hippos on kokenut asian ongelmalliseksi. Huolenaihe pyydettiin ensisijaisesti osoittamaan ministeriön tunnistus- ja merkintäasioista vastaavien ja ruokaviraston käsiteltäväksi. Neuvottelukunta voi tarvittaessa ottaa myöhemmin kantaa asiaan; aiheeseen palataan seuraavassa kokouksessa. *EDIT 13.4.22 Sari Salmisen pyynnöstä tarkennus asiaa koskevasta lainsäädännöstä: Hevosen pitäjän ei tarvitse rekisteröityä, vaan nimenomaan pitopaikan ON oltava rekisteröity ja rekisterissä on pitopaikan toimijan yhteystiedot. Omistajan rekisteröitymistä ei edellytetä lainsäädännössä. Myyjä voi ennen eläimen myyntiä vaatia nähtäväksi, että pitopaikka on rekisteröity ennen hevosen sinne siirtämistä. Pitopaikan pitäjän tulee varmistua, että lähtöpaikan pitopaikka on rekisteröity ennen eläinten vastaanottamista.*
 - Hippos on pestannut Martti Talan ohella toisen eläinten hyvinvoinnista vastaavan eläinlääkärin (Susanna Mäki). Hevosten hammastutkimus tekeillä yhdessä HY:n kanssa. Muutoksia tulossa ravien ajotapasääntöihin: sääntöjä tiukennetaan.
7. (Yhteistyö vieraslajiasioiden neuvottelukunnan kanssa siirrettiin käsiteltäväksi seuraavassa kokouksessa alustajan esteen vuoksi)
8. Peruseläinlääkäripalveluita koskeva lakimuutos, alustajana Jonna Kuronen, kunnaneläinlääkäri (Lieksa). Kuntalaisten eläinlääkintähuollon palvelujen saatavuus tulevaisuudessa lain muuttuessa huolestuttaa, eivätkä kunnat halua kontolleen lisää tehtäviä. Yksityisellä puolella ei ole päivitysvelvollisuutta eikä velvoitetta ottaa vastaan kunnan lähettämiä asiakkaita. Lakiesityksen pykälässä 9 on määrätty järjestämisvastuuseen kuuluvat palvelut. Peruspalvelut olisivat lakimuutoksen myötä saatavissa läheltä kohtuuhintaan, mutta isompien ongelmien hoito olisi kaukana ja tulisi asiakkaalle kalliiksi (markkinahintaiset toimenpiteet ja hoito). Järjestely aiheuttaisi myös huomattavia käytännön ongelmia kunnaneläinlääkärien työhön. Yhtiöittäminen vaarantaisi hyvin toimivan viranomaistoiminnan eläinsuojelussa ja eläintautivalvonnassa. Neuvottelukunta päätti antaa lausunnon lakiluonnoksesta. Puheenjohtajisto laatii lausunnon, johon voi antaa kommentteja ma 21.2. mennessä (lausunnon määräaika on 21.2.).
9. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.17.